

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 150 Lei
Pe trei luni . 75 Lei
Lunar . . . 25 Lei

TELEFON No. 750.*

SOLIDARITATEA

ZIAR INDEPENDENT

REDACTIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și la
Agențiile de publicitate

O învățătură.

La concertul de Duminică sala uriașă a Palatului Cultural a fost tixită de lumea evreiască din Arad, care s'a grăbit să asculte pe maestrul Prihoda. Faptul în sine merită laudă, deoarece e o dovadă, că orașul nostru dispune de un imens public iubitor de artă. De cât că văzând această aglomerare neobișnuită, ne-a fost cu neputință să nu ne aducem aminte de cele două concerte ale marelui nostru Enescu, pe care lumea din apus îl adoră, pe care însă concetățenii noștri pretinși cunoscători ai muzicii, au înțeles să-l sfideze prin o completă absență de la concertele lui.

Neaparticiparea streinilor la reprezentațiile teatrale ale artiștilor noștri de soamă, oamii cu jertfe mari se trudesc să desvelească lumii din păturile desrobite culmile până unde a ajuns să se avânte arta teatrală la noi, nu ne-a uimit nicicând, deși în schimbul stăruinței cu care românii băștinași ai Aradului admiră zi de zi parodia de artă a trupei de teatru locală, puteam cu drept cuvânt aștepta din partea acestora o mai justă apreciere a mișcărilor noastre de artă națională. Găscam totdeauna o justificare în mecanoșterea limbii și trecem iertători peste indolența cu care înconjurau orice manifestare culturală românească.

Se întâmplă însă că cel mai mare artist al oardelor, Enescu vine la Arad. Renumele marelui violonist, care a sfârșit de mult prin a fi nu numai al Românilor, programul select compus exclusiv din piese clasice ne-au îndrituit să așteptăm din partea streinilor o ieșire din rezerva de până acum, o dovadă că într'adevăr neunoșterea graiului românesc este singurul motiv care îi abține dela străduințele noastre artistice. Ne-am înșelat amar: publicul strein a rămas credincios lozincii: *complete ignorare a tot ce e românesc.*

Ne ferim a face analiza psihologică a coliziei de sentimente, ce a trebuit să se nască în sufletele streinilor iubitori de artă, când se găseau în fața alternativei de-a alege între a savura o adevărată artă sau a satisface o patimă atât de jocosă cum e ura de rasă, analiză ce desigur ar arunca o pată de umbră posibilă asupra spoelji de cultură de care sunt părtași. Ne mărginim cu acest prilej de-a înregistra numai faptul simptomatice cu scopul de-a scoate dintr'ânsul o învățătură pentru noi.

Aceste constatări trebuie să ne servească de un motiv mai mult de-a rămânea sceptici față de orice mișcare pornită din partea lor, cu scopul de-a masca o tendință de apropiere nesilită către noi, de a nu ne încrede în nime decât în puterile proprii, lăsându-ne străbătuți de lozinea: *consolidarea noastră prin noi înșine și cu nimeni altul.*

Trupele franceze stau gafa să între în Germania.

BERLIN. — Ziarele sunt informate din Paris, că trupele franceze vor intra în 15 Ianuarie în Essen, dacă Germania nu va satisface obligațiilor sale.

Comandant al trupelor de ocupație, în număr de 25 mi. oameni, a fost numit generalul Degente.

PARIS. — După „Matin” trupele franceze din Dusseldorf fac mari pregătiri pentru avansare. Orașul are aspect de război, pe străzi trec fără întrerupere artilerie, trupe, automobile militare. Matin spune, că armata e gata să între în Germania.

Belgia alături de Franța.

BRUXELLA. — În consiliul de miniștri, ținut ieri, s'a stabilit, că Belgia se identifică cu punctul de vedere al guvernului francez. Guvernul belgian a decis să ia parte alături de Franța la aplicarea sancțiunilor.

Italia pentru Franța.

ROMA. — Opinia publică italiană a luat hotărâtă atitudine pentru politica Franței în ce privește aplicarea sancțiunilor față de Germania. În întreagă Italia s'a produs o mișcare pentru ca Italia să dea Franței ajutor efectiv în acțiunea de ocupație. Se crede, ca sigur, că cercurile oficiale italiene se vor identifica cu acest punct de vedere.

O comunicare a Franței către Mica Antantă

Urmările Conferinței din Paris.

Ziarul „Le Matin” anunță că d. Pojnoaré a telegrafiat la Varșovia, Praga, București și Belgrad anunțate asupra situației, rezultând din eșecul conferinței dela Paris. Ziarul arată că Franța nu va cere Puterilor Micii Înțelegeri să aleagă între Franța și Anglia, cari sunt întemeietoarele acestor state pe bazele lor actuale. Aceste state știu că Franța este cu ei. Ele își dau perfect de bine seama că planul delegatului englez Bradbury nesocotea interesele lor esențiale, violând tratatul din Versailles care constituie baza novej stări de lucruri. Planul englez prevedea că ereditarii Germanicii să se conducă după directivele ministerului de externe englez.

Colindătorii.

Românul nu poate avea senzația adevărată a Crăciunului, dacă nu vede acoperit cuprinsul cu un lîntoliu de zăpadă, sau în aiun n'are parte de o înfiripare de colindă la fereastră. Și cum timpul mohorât din acest an, fără un fulg de zăpadă, dar cu atât mai dese straturi de noroi a contribuit mai mult la deprimarea sufletului, decât la potentarea vitalității în vederea deplinei savurări a praznicului evocator de vremi legendare era firesc ca toată nădejdea de a simți aievea farmecul Crăciunului să se concentreze asupra colindătorilor. Și aceștia n'au lipsit. Abia au început să se ivească primele umbre ale inserării, iată-i răsărind din toate colțurile străzilor dând un aspect grotesc maselor de oameni circuloare, cete după cete, unii cu alții fără steaună, dar aproape toți certați cu prozodia limbii românești și cu rostul adevărat al colindelor.

Și cum să fie altfel când majoritatea lor se compunea din pui de țigani, unguri, evrei, recrutați din drojdia populației de oraș, care habar n'au că păsăreasca învățată la repezeală în școala vieții de stradă, e departe de a fi ceea ce numim românește. Nu mai vorbim de costumele lor improvizate din câte o cămașă, care n'a văzut zăolele săpunului de un secol și niște urloaie de carton cocotate ca vai de lele pe creștetul capului, și n'cei de celelalte acareturi stălciate, cu chipuri tăiate din calendarul de acum 140 de ani, cari aveau să servească de auxiliar pentru o cât mai firească intuiție a celui născut în iesle.

Micii aventurieri ai mahalalelor, țigani, evrei și unguri, înfrățiți cu noroiul străzii, pe cari vagabundajul i-a învățat să privească în fiecare lucru numai latura practică, au înțeles de grabă unde rezidă farmecul colindării, și iată-i acum, în al patrulea an al României Mari travestiți în grozi sadea, cutreerând pentru gologani, casele și cafenelele, și debitându-și proza cântecelor bălbăite într'o limbă îngrozitoare în contul pacienților prăznuitori ai Crăciunului. Adeseori turmentați de spiritul consumat în cărciumile pe care le-au străbătut în primul rând și care au înțeles să se achite față de dânsii cu câte un ciocan de holercă proastă acești neocolindători, cu grohăiala pe care o numeau colindă și care, ascultând-o, făcea să și-se deschidă brișca în buzunar; au știut de minune să ne sugereze iluzia Crăciunului. Le suntem nespuse de mulțumitori.

Da, totuși, oricât de măgulit am fi că „minoritățile” înțeleg uneori să ni-se alipească cu toată sinceritatea, adoptându-ne până chiar și datinile străbune, totuși, am ruga pe d. prefect al poliției să ia măsurile de lpsă că în viitor acestea să și manifeste simțimentele de simpatie față de noi sub orice formă, numai nu spurcând cea ce avem mai scump, născocirile pline de artă ale sufletului românesc.

Voluntarii germani se vor opune la ocuparea Ruhrului.

LAFAYETTE * — Știri din izvor german fac cunoscut, că elementele voluntare se pregătesc să opună rezistență într'o eventuală ocupare a bazinului Ruhr.

Ferți-vă copiii de boli!

Nu este dar mai mare pe lumea aceasta, decât sănătatea. Ferțirea unei familii numai atunci poate fi desăvârșită când și odraslele ei se află în deplină sănătate.

Câtă supărare și meliniste, câtă grije și desperare se sălășluiește într-o familie atunci, când copiii sunt loviți de vre-o boală, fie ea contagioasă sau nu. Durerea, tristețea și supărarea își ajung culmea atunci, când moartea nemiloasă răpește odorul familiei, lăsând părinți pe veci nemângâiați. Pierderea aceasta ireparabilă nu atinge numai familia îndoliată, ea lovește și în Stat, cauzând o descreștere a populației.

Mortalitatea copiilor la noi este considerabilă ea a ajuns cifre îngrozitoare prin anii 1918-1919. Grație numărului însemnat de mașteri, cari trec cu mult peste decese, la noi nu se poate semna o descreștere a populației, sunt însă țări unde decesele întrec cifra nașterilor. În aceste țări cauza descreșterii populației e provocată de două motive: numărul nașterilor e foarte redus, coeficientul deceselor e cu mult mai mare decât numărul redus al nașterilor.

Ca să nu ajungem și noi în situația aceasta tristă e de absolută nevoie: să se înmulțească numărul nașterilor, iar mortalitatea copiilor să fie combătută pe toate terenurile și cu toate mijloacele. Inițiativa pentru combaterea mortalității sugaciilor și a copiilor mai marișori a luat-o încă în anul 1919 dl profesor universitar dr. Iuliu Moldovanu, pe timpul când conducea ca secretar general Resortul Ocrotirilor Sociale. Ca mijloc de combatere a înființat pe lângă fiecare ambulator policlinic și câte-o secție pentru copii.

Pe lângă aceea a înființat școala surorilor de ocrotire din Cluj, în care surorile de ocrotire primesc o vastă instrucțiune pentru combaterea mortalității sugaciilor. Ca față de toate inovațiile așa și de instituțiile acestea publicul s'a purtat cam sceptic la început. Abia în anii din urmă a câștigat publicul tot mai mare încredere în eficacitatea scopului urmat care-l urmăresc cele două instituții. S'au ținut nenumărate prelegeri în direcția aceasta de către inspectorii igienei și alți medici. Vorbele lor n'au sunat în pustiu, însă prelegerile n'au putut fi ținute în toate comunele țării și n'au putut fi ascultate de toți cei interesați așa că se mai află și azi un număr considerabil de mame, mai ales la sate, cari nu știu cum să-și îngrijescă nici copii sugaci și nici pe cei mai marișori. E adevărat, că unde e sărăcie, acolo este și boala.

Sărăcia e aproape totdeauna cauza neglijenței raționale a copiilor sugaci. Pe lângă ea se grupează și neștiința, care domină atât în societatea înaltă cât și în cea de jos. Cu toată sărăcia însă, cu mijloacele modeste, totuși i-se poate da unui copil fie el sugaciu sau mai marișor o îngrijire rațională, dacă mama știe cum să îngrijescă de copiii săi.

Pentru a preveni multă durere, supărare și desnădejde a unei familii, mă ștălesc a le da mamele unele povețe, unele indicații cum să-și îngrijescă odraslele tinere cum să le apere de boli.

Noul născut are nevoie de-o îngrijire foarte serioasă. El are nevoie de căldură constantă, de oarece suprafața corpului lui perde foarte multă căldură, drept aceea el trebuie bine învăluit în scutece calde. Copindu-i-se pielea el trebuie în fiecare zi scăldat în apă caldă 35°. Fața i-se va spăla cu apă caldă înainte de a-l pune în bae. Scutecele nu e permis ca să fie foarte strânse în jurul corpului. E o credință greșită care îndeamnă mamele încă și azi de a înfășa sugaciul cu o fașă cât de strâns posibil ținându-l ca înleștat fără a-i da posibilitatea de a-și mișca brațele sau picioarele. Mamele comit o greșală de neertat atunci, când lăptează micuțul aproape de atâtea ori de câte ori acesta se apucă de plâns. Este suficient dacă lăptează copilul de 5-6 ori la zi în intervale egale. Sugaciul nu plânge numai atunci când e flămând, ci și atunci când el s'a udat sau când are colici, la intestine suferind de constipație. După două luni dela naștere el poate fi scos la aer zilnic în brațe sau în cărucior însă bine acoperit, bine îmbrăcat.

E o datorință a fiecărei mame de a-și lăpta copilul; sunt dispensate de datorința aceasta mamele bolnave, cari suferă de tuberculoză, febră tifoidă sau alte boale infecțioase. Dacă mama nu

își poate lăpta singură copilul și se află în situația de a-și putea angaja o doică, atunci să și lăpteze cu doica, care trebuie examinată de medic înainte de a intra în funcțiune. Dacă familia e săracă și nu-i dă mâna să-și angajeze o doică, atunci nu rămâne altceva, decât alimentarea artificială a micuțului. Modul de alimentare însă trebuie să fie fixat de un medic de copii și nu la voia întâmplării după placul mamei.

Copiii lăptați de mamă sau doică se desvoltă mai frumoși, sunt mai rezistenți, au oarecare imunitate față de unele boli, pe când cei nutriți artificial, sunt mai slăbuți, anemici, să desvoltă mai încet; pielea lor are foarte mică rezistență față de infecțiuni.

Proportia mortalității între copiii lăptați de mamă sau doică și între cei nutriți artificial este de 1:7. Se poate despărți sugaciul de pieptul mamei la 6 luni, mai bine e la 9 sau chiar la un an. Despărțirea se va face treptat și nu brusc deodată. I-se va da copilului pe lângă laptele mamei bouillon de gris, orez, mai târziu legume trecute prin sită ca: spanac, morcovi, mazare, cartofi, cafea lapte de vacă etc.

Despărțirea nu se va face niciodată vara, căci în căldurile de vară este expus de a se îmbolnăvi de dyspepsie, cari sunt fatale pentru sugaci.

Mare îngrijire îi trebuie copilului atunci când începe a face primii pași fiind expus în perioada aceea la multe accidente. Nu este bine a lăsa copii să se târască pe jos pe podele sau chiar pe fața odăii căci este expus la fel și fel de îmbolnăviri, ducând la gură multe murdării de pe jos.

La etatea când copilul începe a merge e de dorit a-i cumpăra un scaun special pentru etatea aceasta, cu ajutorul căruia poate pași fără să cadă și din care scaun nu poate eși să se târască pe jos. La etatea aceasta și până la 6 ani sunt foarte expuși de a se îmbolnăvi de tuberculoză. Pentru a-i păzi de aceasta îmbolnăvire nu este permis a duce copilul în familii unde se află oameni atinși de tuberculoză, nici tuberculoșilor nu le este permis a intra la familii unde sunt copii. Dacă se iese în vre-o familie vre-un membru contagios pentru copii ca de exemplu: scarlatină, coxă, difterie sau altelă le este cu totul interzisă copiilor sănătoși intrarea la familia aceea. Imbolnăvindu-se vre-un copil, nu-i este permis mamei să încerce cu fel și fel de loacuri băbești, ci este datorința ei sfântă să alerge la ambulatorul policlinic, sau dacă nu este de acesta în localitate, la oricare medic spre a-i cere ajutorul. Mamele trebuie să fie cu încredere față de sfaturile cari le dau surorile de ocrotire, trimțse la sate tocmai pentru combaterea mortalității sugaciilor. Ingrijiti de sănătatea copiilor, căci neamul are nevoie de fii sănătoși. Dr. Cosma.

Serata dansantă dată de „Soc. Scriitorilor Români.”

Dela început a fost o greșală că dintre toți scriitorii români s'au prezentat la această serbare organizarea dna Constanta Hodos, d. I. Gorun și d. Stefan Băcești, care este din Arad. Ce ar fi fost să nu fi dat concursul tineretului arădan reprezentat prin doara Baby Damian, doara Livia Vătan și dr. Olariu.

Publicul arădan și-a făcut datoria răspunzând la chemare și dând concursul material și moral. Organizarea însă a lăsat de dorit. Nu se face o serbare în numele „Soc. Scriitorilor Români” fără afișe, fără bilete și cu programe scrise pe niște fițuici de hârtie.

Noi avem o idee mult mai înaltă de această societate.

VLAD TEPEȘ.

Convocare.

Foștii voluntari români în armata română sau armatele aliate, atât ofițerii cât și gradele inferioare aflați în Arad, sunt rugați a lua parte la sedința de constituire care va avea loc în 12 ianuarie ora 2 p. m. în strada Luther nr. 1 în biroul dlui avocat dr. Romul Laza.

DELEGATUL CENTRULUI.

Serbarea Revelionului.

În scopul de a aduna într'un mănunchiu pe toți intelectualii români din Arad pentru a întâmpina noul an, la orele 22 în 31 Decembrie 1922 st. v. (13 Ianuarie 1923 st. n.) se va aranja un singur revelion în saloanele clubului Lloyd (Restaurant Central).

Pentru a asigura succesul acestei serate intime, lucrările de aranjare sunt conduse de un comitet de inițiativă civilo-militar.

Dansatorii vor avea la dispoziție orchestra militară și muzica de lăutari.

Prețurile beuturilor și mâncărilor vor fi reduse.

S'au lansat invitații speciale.

Concertul Prihoda.

Duminecă seara a avut loc la Palatul cultural concertul tânărului violonist cel Vasa Prihoda.

Întreg programul compus din variații ne-a făcut să înțelegem dela început că artistul de Duminecă seara face parte din școala profesorului cel Seveik care ne-a mai dat pe Andricek și Kubeik.

Ne-a emoționat agilitatea ca să nu zicem acrobazia la care a ajuns tânărul artist în relativ puțin timp; dar am fi vrut ca preocuparea sa de numai de strălucirea exterioară a tonurilor să nu depășească grija de a stiliza, a reda substratul muzical și nobilețea unui sunet.

Sunt tonuri cărora pentru a le da toată amploarea și înțelesul deplin le trebuie arcusul întreg lucru pe care, spre mirarea noastră, nu-l înțelegem încă odată.

Apoi nestabilitatea picioarelor, mișcările corpului și mai ales săriturile bruste ale arcusului de pe coardă și rămânerea cu el în sus până ar fi vrut să ne spună: „ați mai auzit pe cineva ca mine?”

Nu facem această remarcă din alt punct de vedere decât acela că tânărul artist pe lângă virtuozitatea la care a ajuns, să caute de acum să nu rămână numai acrobat al vioarei, ci un gigant al muzicii. Nădăjduim de altfel că aceste mici excese de energie, inerente tinereții, le va șterge timpul și sperăm să-l vedem în curând mai bine și mai muzical.

VLAD TEPEȘ.

Ungaria nu admite amestecul înțelegerei

BERLIN. (Rador). Din Budapesta se anunță că acolo au avut loc negocieri secrete între primul ministru comte Bethlen și șefii partidelor de opoziție. Aceste negocieri sunt în legătură cu raporturile Ungariei cu Mica Înțelegere și cu chestia refacerii ungare. Fără îndoială, că guvernul ungar stă în fața unor hotărâri de cea mai mare importanță și urmărește o înțelegere prelabilă cu șefii opoziției. Toți factorii mai importanți din viața politică a Ungariei declară în mod unanim că orice încercare a Micii Înțelegeri de a se amesteca în chestiunile ungare, va întâlni cea mai acerbă opoziție din partea guvernului ungar.

Cronică artistică.

Vineri s'a deschis la Palatul Cultural expoziția pictorilor Victor Ulrich și Francisc Roth. Cel dintâi expune 40 tablouri, între cari 10 acvarele, al doilea 22 studii în oleiu, 1 desen în tuș și un studiu colorat în linoleum. Ulrich este adeptul școlii vechi, Roth neoimpresionist.

Cu bucurie înregistrăm cazul când un pictor strein înbrățează motive și subiecte prinse din viața românească, cum sunt scenele de târguri și serbări românești. (Nrii 9, 12, 29, 31, 40.)

Din lucrările lui Ulrich se desprinde ușur înțelegerea în predare, impresii prinse la repezeală, decât această predare spontană încă nu denotă că rezultatul ar fi desăvârșit.

Privind tablourile lui Roth — un adept al școlii dela Baia-mare — avem impresia că individualitatea artistului încă nu s'a putut deslășui de sub influențele streine, deși unele studii stilizate cu multă fineță sunt promițătoare. (Nrii 58, 54, 43, 44, 62.)

(r-1)

omul de Crăciun al copiilor săraci.

La școala primară „Iosif Vulcan.”

Vineri, 5 Ianuarie a. c. orele 11 a. m., din eul Crăciunului românesc și în prezența unui număr ales și numeros, intelectuali și alții, părinți și copii, a avut loc în sala festivă a școlii nr. 1 din strada Iosif Vulcan, actul îmbrăcării copiilor săraci și lipsiți de vestimente dela toate școlile primare de stat de pe teritoriul orașului Arad, fără deosebire de limbă și religie, prin Reuniunea Femeilor Române din Arad, care de lung șir de ani, spre lauda ei, lucră și ostenește acest scop uman și nobil.

Actul îmbrăcării copiilor a fost precedat de o frumoașă și reușită serbare școlară, aranjată din acest prilej cu elevii de directorul școlii, d. Mitrie Popoviciu. Pe lângă motivele educative, făcând o foarte bună impresie motivele bisericesti și românești-patriotice, cari au esit la sutul și s'au desprins din această serbare școlară.

D. director Dimitrie Popoviciu, la încheierea programului serbării, arătând că multe talente deosebite din poporul nostru se perd tocmai din lipsă de sprijin și ajutor, apreciază meritul „Reuniunii Femeilor Române din Arad” și Comitetului său central, în frunte cu neobosită prezidența d. Adriana dr. Ispravnic și le mulțumește în numele școlilor, învățătorilor și a multitudini de copii săraci, pentru fapta lor nobilă, creștinească și omănească.

A urmat apoi distribuția vestimentelor, diferitelor prăjituri și dulceturi, care au produs o mare bucurie și vie mulțumire în sufletele micilor școlari.

Cu această ocaziune s'au distribuit: 200 pălării ghete, 50 svetere pentru fete, 3 rânduri de vestimente și 2 pantaloni pentru băieți, 26 cămăși și pantaloni tricou, 6 părechi mănuși, 13 căciuli pentru fete și 3 saluri, apoi rechizite școlare (Librăria Paulina Krausz), bonboane și zaharicale pentru 200 copii.

Între cei prezenți sau observați: Prezidența Reuniunii Femeilor, d. Adriana dr. Ispravnic, membrele de comitet, doamnele: Goldis, dr. Robu, dr. Marcus, Baron Pop. Tatu, Mladin, etc., apoi primarul orașului dr. Robu, colonelul Bardosi, avocatul dr. Stoenescu, Balint subvizor școlar, medicul dr. Stauber, profesorii: Gherman, Kolarov, etc. Directorii, directoarele, învățătorii și învățătoarele dela școlile primare precum și din popor mulți părinți ai copiilor.

La spitalul de copii.

În ziua de 4 Ianuarie a. c. a avut loc la Spitalul de copii Serbarea Pomului de Crăciun organizată de direcția spitalului pentru micșii bolnavi. Serbarea a întrecut toate așteptările. Concursul elevilor „Moise Nicoară” cât și al unui buchet de doșoare eleve a fost neprețuit. Serbarea a fost onorată cu prezența notabilităților în frunte cu d. șef-primar dr. Robu, cari au manifestat cu plăcuzele lor satisfacția ce le-a produs reușita acestei serbări. Organizatorii acestei serbări aduc prin aceasta mulțumită publică direcției liceului „Moise Nicoară”, d. Botis medicinist, tuturor doșoarelor și elevilor cari au dat concursul lor cu plăta bunăvoință.

ȘTIRI TEATRALE.

Repertoriul săptămânii.

JOI: „A opta soție alui Barbă Albastră” cu concursul dnei Poor Lily (Ab. D).
VINERI: „Fabricantul de fier” cu concursul dnei Poor Lily (Ab. C).
SÂMBATA: „Morfium” cu concursul dnei Poor Lily (Ab. A).
DUMINECĂ: matineu ora 3 și jumătate: „Targul amorului”, seara ora 7 și jum.: „Fotografii” cu concursul dnei Poor Lily (Ab. D).

Azi, Joi, se deschide seria reprezentațiilor la cari își va da concursul renumita actriță dela teatrul unguresec din Cluj: d. Poor Lily. Incontestabil d. Poor Lily este cea mai mare actriță dramatică a teatrului unguresec din Ardeal. Apariția dnei Poor Lily pe scena teatrului din Arad a fost întâmpinată totdeauna cu cel mai mare entuziasm de publicul arădean.

INFORMAȚIUNI.

Reuniunea Femeilor Române din Arad, va aranja la începutul lui Februarie c. un mare bal mascat-costumat care, și anul acesta, va fi de sigur cea mai reușită petrecere a carnavalului.

Primăria orașului aduce la cunoștință că prețurile maxime, stabilite acum două săptămâni pentru piață, cafenele și restaurante, au fost prelungește pentru încă două săptămâni. Cu ocazia revizuirii, ce se face tot la două săptămâni, s'a constatat că dela stabilirea prețurilor maxime, nu s'a produs până azi nici o schimbare în situație, care să facă necesară modificarea lor.

Bezidar Saver, membru în comisiă de delimitare a frontierei sârbo-ungare, pe când făcea inspecție oficială la frontieră a fost atacat de postul maghiar și închis la Szombathely, de unde a fost transportat la Budapesta și unde se află închis de 7 luni.

Toate protestările legațiunei sârbesti din Budapesta au rămas fără rezultat.

Din Petrograd se amână că arhiepiscopul Cioplak, prelatul Bulkwici și alți preoți catolici au fost deferiți tribunalelor revoluționare fiind învinuți de nesupunere la ordinele autorităților sovietice. Actul de acuzare este pe cale de a fi întocmit. Pedepse foarte grave și chiar pedeapsa capitală amenință pe acuzați.

După o statistică recentă asupra bogățiilor Transilvaniei, industria din Ardeal se prezintă astfel:

La Zlatna și Baia-mare se ostrage aur, la Orăvița se ostrage argint, sunt 3 cariere de marmură, 72 de peatră de var, 14 de granit, 2 de asphalt, 5 de ciment și 18 de ipsos. Mai sunt 11 fabrici de sticlă, 55 de cărămidă, 8 de conserve, 44 de spirt și spirtoase, 1 de pietre de moară, 25 de bere, 26 de mașini agricole, 12 de cuie, sape, lopeti, coase și seceri, 4 de mobile de fer, cântare, 1 de automobile, 1 de vagoane, 5 de pie-lărie, 5 țesătorie de bumbac, lână, in și cânepă și 28 cuptoare, pentru topit fontă, fer de oțel.

Scriitorul Victor Margueritte a fost șters din lista decorațiilor cu „Legiunea de onoare” — era comandor — pentru că romanul său „La Garconne” este imoral și poate fi socotit de inamicii Franței că ar prezenta moravurile societății franceze.

LA CURSUL DE TESATORIE pentru co-roare persiane, care se începe la 15 Ianuarie st. nou, se mai primesc înscrieri. Informații amănunțite la Librăria Diecezană.

Eri au fost înaintați parchetului indiviziū Ludovic Morit și complicitii lui, Alexandru Ham-mor, Alexandru Stejmer, Iosif Davidovici descoperiți că au pus în circulație timbre fiscale falsificate de 20 lei.

Ludovic Morit în momentul arestării lui avea la el un pachet cu 2512 bucăți timbre fiscale în valoare de 50240 lei și pe care le aruncase în pivnița Sinagogei, unde au fost aflate apoi de organele poliției.

După declarațiile lui Morit, el a primit timbrele dela un negustor Grün Iacob din Budapesta.

x SALĂ MODERNĂ ȘI COMODĂ stă la dispoziția on. dame pentru frizat și manicur la SZÉKELY, palatul Bohus.

PRIMĂRIA ORAȘULUI ARAD.

Nr. 420—1923.

Publicație.

Conform ord. M. St. M. nr. 1252—1923 învîtam toți tinerii de naționalitate română din contingentele 1921 și 1922, cari aparțin Regimentului 1 Infanterie, Dolj, 31, 83, 85, 86, 87, 88 101/102, și 103/104 Infanterie, 2, 3, 16 și 17 Vânători, Batalionul 3, 4 și 6 Vânători de munte, Regimentele 5 și 12 Roșiori, Regimentele 6 și 7 Pioneri, ca să plece cu primul tren la regimentele respective în garnizoanele unde se găsesse în prezent dislocate.

De asemenea se vor prezenta cu primul tren la regimentele respective toți tinerii de naționalitate română din contingentul 1922 cari aparțin regimentelor 1, 31 și 33 Artilerie, 5, 32 și 34 Obuziere.

În fine se vor prezenta în cetatea Arad toți tinerii de naționalitate română din contingentele 1920 și 1921 aparținători Reg. 93 Infanterie.

Transportul cu calea ferată se face gratis pe baza livretului de complectas, sau ordinului de lăsare la vatră, ce are fiecare soldat.

Deslășirile necesare se pot obține la primăria de sector I, secția militară, la primăria de sector II Arad-Gai, precum și la circumscripțiile polițienesti.

Nesupușii vor fi dați în judecată Consiliului de Răzbd.

Arad, la 10 Ianuarie 1923.

Dr. ROBU, m. p., șef-primar.

Concerti poporali din Cicir.

Ni-se scrie:

Mulțumită energicului și neobositului învățător Aurel Drăgan, în comuna Cicir, în ziua a doua de Crăciun s'a dat un concert poporal cu program vast, foarte bine ales și aranjat. Corul, care cu diferite cântece, alese au însemnat inimile sâtenilor, diferitele poezii și în deosebi piesa teatrală „Așa a fost să fie...”, predate de sâteni, au dat dovadă despre inteligența, priceperea și simțul poporului nostru, față de tot ceea ce este frumos. Iată un gest mareț din partea dlui învățător A. Drăgan, care are mai presus de toate conștiința datoriei sale, dorind a face din școala sa nu numai o fabrică de scris și citit, ci o adevărată instituție de cultură pentru întreg poporul indiferent de vârstă.

Acest gest ar trebui imitat în cât de multe locuri.

Noi nu putem, decât să aducem elogiile noastre harnicului învățător și să-i dorim izbândă deplină în urmărirea scopurilor sale frumoase.

Vențul curat 1108 lei a fost destinat pentru biblioteca poporală. CORESP.

BURSA.

ZÜRICH, 10 Ianuarie. — Deschiderea. — Berlin 004875, New-York 529, Londra 2461, Paris 3550, Milano 2567, Praga 1480, Budapesta 020, Belgrad 555, Varșovia 00295, Viena 00075, cor. stampilate 00076.

BUCUREȘTI, 10 Ianuarie. — Inchiderea. — Devis: Paris 1260, Londra 870, New-York 188, Italia 910, Elveția 3525, Praga 510, Viena 26, Berlin 187, Budapesta 740. — Valute: Mărci 235, leva 110, funți sterline 855, franci francezi 1250, franci elvetieni 34, lira italiană 905, drachme 230, dinari 2, dolari 179, napoleon 630, cor. ungare 725, socol 5, mărci poloneze 128.

Tribuna liberă.

(Pentru cele publicate în această rubrică redacția nu ia răspundere).

Clientul meu Leopold Deutsch intenționează să cumpere restaurantul Iacob Weisz situat în strada Sinagogei Nr. 2. (f. strada Chorin Aron) și astfel învît pe această cale pe eventualii creditori ca să-și anunțe pretențiunile în termen de trei zile în biroul meu, str. Eminescu Nr. 42, deoarece în caz de întârziere al acestui termen, clientul meu nu va mai lua în considerare pretențiunile.

Dr. GAVRIL KELEMEN, avocat.

Publicațiune.

Subsemnatul prin aceasta mă simt obligat să-mă exprim sincerile mele mulțumiri Societății de Asigurări Generale „Fonciera” pentru modul cuțant și prompt de liquidare a sumei de 20.000.— Lei contractată în cursul anului curent și scadență în urma moartei soției mele.

Pecica, la 27 Decembrie 1922.

Fo-216

I. LAITE.

CINEMA.

OMUL FĂRĂ NUME partea III. Bestiile galbene în 11—12 Ianuarie în „Apollo”. Acum goana se continuă în Africa până în capitala împăratului Saharei în Teteran, unde se duce și Nissan și fiica sa Gert aranjând împăratul în onoarea lor un festival mare la curte. Aici soția împăratului Roxana în jaluzia sa plămăște o răzbitare groaznică cu lei contra lor. Inșă Voss, care a ajuns până aici ca mânător de cămile, observă atentatul și îi scapă pe toți. Acum întâmpină toți o nouă primejdie, vine fratele Roxanei să-și răzbitare sora umilită. Voss îi scapă iar pe toți, numai el dispăre simțind pe detectivul Bobby în apropierea sa.

AFURISITUL dramă socială în 6 acte în 10, 11, 12 Ianuarie în „Urania”. Prințesei Ilhava i-s-a profetizat că o vor peți 3 bărbați îi vor încrucea căleca și să se ferească de al treilea. Primul pețitor o fură, dar e scăpată, iar pețitorul moare mușcat de un șerpe. Acum se mărită după mântuitorul ei Agasi. Inșă pretenul acestuia Marias vrea și el pe Ilhava. Și începe lupta de moarte. Poporul sedn afurisește pe Agasi, acesta e chinuit și alungat. Fiul său se răzbitare, Mavrias inebunește, iar fata lui devine soția fiului lui Agasi.

Redactor responsabil: LAURENTIU LUCA.

CENZURAT: Dr. MARCOVICI.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința publică, că în urma ordinului Nr. 73.134 din 3 Ianuarie 1923 al ministerului de industrie și comerț se vor vinde la licitațiune publică 500 (cinci sute) vagoane a 10.000 (zece mii) kg. lemne de foc ci. I, fag, tăcătura anului de producțiune 1921—1922 din pădurile societății anonime for. „Cărășana” din Căvărăan.

Vânzarea se va face în modul următor:

1. 100 (una sută) vagoane se vor vinde în ziua de 15 Ianuarie 1923 la ora 3 p. m.
2. 100 (una sută) vagoane se vor vinde în ziua de 16 Ianuarie 1923 la ora 10 a. m.
3. 100 (una sută) vagoane se vor vinde în ziua de 16 Ianuarie 1923 la ora 3 p. m.
4. 100 (una sută) vagoane se vor vinde în ziua de 17 Ianuarie 1923 la ora 10 a. m. și
5. 100 (una sută) vagoane se vor vinde în ziua de 17 Ianuarie 1923 la ora 3 p. m.

Licitațiunea va avea loc la termenele indicate mai sus în biroul societății „Cărășana” din Lugoj str. Bisericej Nr. 9.

Calitatea lemnelor, ce se pun în vânzare, se poate vedea pe stabilismentul industrial din Căvărăan al societății an. for. „Cărășana” și în această privință nici o reclamațiune ulterioară nu va fi admisibilă, ce se va remarca și în contractul încheiat.

Toate ofertele se vor prezenta în scris, în pliuri închise și sigilate pentru toate licitațiunile

menționate mai sus până în ziua de 15 Ianuarie 1923 ora 12 meridiane în biroul amintit al societății.

Ofertele, deși prezentate odată, se vor deschide separat la fiecare licitațiune și va trebui indicat pe plicul fiecărei oferte prezentată, că pentru care licitațiune este făcută și că dela cine provine.

Ofertele pot fi făcute numai pentru o cantitate de câte 100 (una sută) vagoane a 10.000 (zece mii) kg. căci în cantități mai mici nu se va face vânzarea.

Ofertele pot fi numai individuale ori dela o singură firmă. Oferte cumulative nu se primesc.

Ofertanții de odată cu depunerea ofertei lor vor depune pentru fiecare licitațiune separat câte 100.000 (una sută mii) lei cautiune la mâinile administratorului sechestrului, care le va elibera acte în regulă.

Cautiunea se primește în numerar ori în scrisori de acreditare în favorul societății anonime forestiere „Cărășana” din Lugoj la băncile următoare din Lugoj:

Albina, Banca Comercială, Banca Comerțului sucursala Lugoj, Banca Poporală, Banca Românească a Banatului, Cărășana și Creditul Bănătean.

După deschiderea ofertei adm. sechestrului și inspectorul industrial vor încheia contractul de livrare cu persoane, a cărei ofertă va fi mai favorabilă pentru stat, iar celorlalți concurenți li se va restitui cautiunea.

Condițiunile contractului afară de cele generale mai sus menționate vor fi următoarele:

Pretul oferit și primit va fi plătit în numerar în biroul societății „Cărășana” din Lugoj, Str. Bisericej nr. 9, imediat ce cumpărătorul va fi avizat despre încărcare și după fiecare vagon încărcat, prezentându-i-se prealabil foaia de drum și factura.

Cautiunea va fi socotită în ultima rată a pretului de cumpărare.

Marfa vândută se va preda încărcată în vagon la stația Căvărăan.

Vagoanele are să le pună la dispoziția societății cumpărătorul.

Livrarea va avea loc succesiv și neîntrerupt din momentul ce contractele vor fi încheiate, totuși numai în proporție cu capacitatea de transport a amenajamentului industrial de care societatea dispune. Nu intră însă în această rezervă lemnele ce sunt de livrat.

Livrarea se va întâmpla în mod proporționat între cumpărătorii celor cinci licitațiuni, adică dacă societatea va putea livra de ex. 20 (douăzeci) vagoane pe zi, după ultima licitațiune fiecare cumpărător va primi 4 vagoane pe zi.

Toate taxele fiscale afară de impozitul pe cifra de afaceri precum și toate cheltuielile survenite cu publicațiunile licitațiilor vor fi suportate de cumpărători. Aceste din urmă însă vor fi repartizate între ei în părți egale.

Orice nerespectare din partea cumpărătorilor a condițiilor de licitațiune și contract, în special neplata regulată a pretului de cumpărare ori neridicarea la vreme a lemnelor cumpărate, va avea ca urmare pierderea cautiunii și rezilierea contractului. În contractul încheiat se va fixa pentru fiecare cumpărător separat numărul vagoanelor, ce va trebui zilnic să ne pună la dispoziție în gara Căvărăan, plasa Timiș, județul Caras-Severin.

În afară de aceste condițiuni cumpărătorii vor fi obligați a se supune uzului comercial.

LUGOJ, la 5 Ianuarie 1923.

Dr. NESTOR PORUMB,

advocat, administrator sechestrului al soc. anon. for. „Cărășana”.

Po—215

No. G/0302—1922.

Publicațiune de licitație.

Pe baza deciziei a Judecătoria de ocaz Arad No. de mai sus cuprinse în favoarea lui Dr. Carol Bôres, avocat pentru suma de 645 Lei capital și accesorii. Interese 5% dela 12 Septembrie 1922. Spese staverite de prezent în 356, Lei 50 bani. Mobilele prețuite în 1490 Lei se vor vinde la licitație în Arad-Șega în strada B. P. Hasdeu (f. Pázmány-u.) Nr. 3, în ziua de 13 Ianuarie d. m. la orele 3

Arad, la 29 Decembrie 1922.

G. CIUPULIGA,

exec. jud. regesc.

Admirabilă păpușă
cu aranjament pt. odăe ieftin de vânzare.

Informațiuni da **Wal72**

Biroul Wallinger
Strada Eminescu (fost Deák F.-u) No. 10.

Bijuterii și Articuli de lux **OROLOAGE** deșteptătoare de buzunar și de pârte

I. GRALLERT ȘI FIUL ARAD

Cumpăr aur frânt cu preț urcat!

PURCEI DE NOROC

din zahăr cu migdale, prăjituri fine, desert, furseec, bonboane franceze din ciocolată, din fructe etc. potrivite pentru CADOURI de ANUL NOU, se află la Ma82

Cofetăria CAROL MATZKY, Arad.

DEPOZITUL FABRICII DE MOBILE

Victoria

Palatul Neuman, Str. Horia (f Széchenyi)

Mobile atât de cele simple cât și de cele mai moderne cu PRETURI FOARTE SCĂZUTE. Vi—202.

CUMPAR AUR, ARGINT, BRILIANȚI ȘI DINTI VECHI (FALȘI) Ka—194

Iosif Kun, giuvaergiu
Arad.

ELIXIR DE STOMAC

preparat din Tintorie (Centauria) cu efect neîntrecut contra indispoziției de stomac și intestine, (mațe) lipsei de apetit, greață, gaze în intestin și indigestie F649

Farmacia Dr. Földes, Arad

Iosif Reiner

absolventul școlii mecanice de stat pt. arta orologelor din Budapesta. Deposit de oroloage și atelier pt. reparări precise. Arad. Rulev. Regele Ferdinand (f. József fôh.) 12 Pentru aur dau preț urcat! Ba204

Bere pasterizată

cu mașinele cele mai moderne, se poate ține timp de mai multe luni pe lângă garanță fără să se turbure sau strice. Intrece prin calitate orice alt fabricat și se află de vânzare numai la Depozitul principal de bere Ka205

Rudolf Oppenheimer, Arad, Strada Eminescu